

Sygn. akt III RC 316/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2019 r.

Sąd Rejonowy w Grudziądzu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodnicząca sędzia Justyna Szczepkowska

Protokolant st. sekr. sąd. Justyna Renkiewicz- Kicza

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 września 2019 r. w G.

sprawy z **powództwa B. R. (1)**

przeciwko G. R. (1)

o ustanowienie przez sąd rozdzielenia majątkowej

1. ustanawia z dniem 3 lipca 2019 r. rozdzielenie majątkową małżeńską pomiędzy małżonkami B. R. (1) nazwisko rodowe B. i G. R. (1) nazwisko rodowe R., których wspólność majątkowa powstała w wyniku zawarcia przez nich związku małżeńskiego w dniu 7.10.1995 r. zarejestrowanego w USC w Ł.;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 100 zł tytułem połowy opłaty sądowej.

Sygn. akt III RC 316/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 lipca 2019 r. B. R. (1) wniosła o ustanowienie rozdzielenia majątkowej małżeńskiej z datą wsteczną od dnia 24 maja 2014 r. pomiędzy nią a pozwanym G. R. (1) wynikającej ze związku małżeńskiego zawartego w dniu 7 października 1995 r. w Ł..

W uzasadnieniu wskazała, że w 2001 r. znacząco pogorszyła się sytuacja finansowa stron. Pozwany w celu poprawy sytuacji finansowej stron wyjechał do pracy za granicę. Po jego powrocie uczucie między nimi całkowicie wygasło. Powódka w celu poprawy sytuacji finansowej rodziny postanowiła podjąć pracę za granicą i wyprowadziła się ze wspólnie zajmowanego mieszkania. W dniu 24 maja 2014 r. powódka wyjechała do Niemiec w celach zarobkowych i na stałe wyprowadziła się z domu. Od momentu wyjazdu powódki strony nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego, a z informacji uzyskanych od najbliższych wynika, że pozwany zaciągał zobowiązania kredytowe i pożyczkowe bez zgody i wiedzy powódki.

Ustanowienie rozdzielenia majątkowej z datą wsteczną tj. od dnia 24 maja 2014 r. będzie jedynie formalnym orzeczeniem o rozdzielenia majątkowej, gdyż od tego czasu strony prowadzą odrębne gospodarstwa domowe, posiadają odrębne rachunki bankowe, jak również nie posiadają majątku wspólnego o większej wartości. Powódka od dłuższego czasu nie posiada jakiegokolwiek kontroli nad decyzjami majątkowymi pozwanego.

Pozwany G. R. (1) działając przez pełnomocnika uznał w dniu 13 sierpnia 2019 r. na rozprawie powództwo.

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

B. R. (1) i G. R. (1) zawarli związek małżeński przed Kierownikiem USC w Ł. w dniu 7 października 1995 r. Z małżeństwa pochodzi dwoje dzieci, obecnie pełnoletnich. Od 2001 r. pogorszyła się sytuacja finansowa stron, co wywoływało konflikty pomiędzy małżonkami. Pozwany wyjechał za granicę w celach zarobkowych, co spowodowało, że małżonkowie jeszcze bardziej oddalili się od siebie. Po powrocie G. R. (1) do kraju sytuacja między małżonkami nie uległa poprawie. B. R. (1) chcąc poprawić sytuację finansową rodziny w dniu 24 maja 2014 r. wyjechała do Niemiec w celach zarobkowych i na stałe wyprowadziła się ze wspólnego domu. Tego samego dnia małżonkowie zawarli pisemną umowę, w której ustalili sposób rozliczenia wkładu B. R. (1) w mieszkanie oraz za samochód osobowy. W umowie ustalili również, że żadne z nich nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania finansowe drugiego małżonka powstałe po dniu 24 maja 2014 r. W dniu jej wyjazdu małżonkowie mieli kredyt w nieustalonej wysokości. Nie mieli zadłużenia na kartach kredytowych.

Po wyjeździe do Niemiec powódka przyjeżdżała w odwiedziny do dzieci. Nie interesowała się sytuacją finansową pozwanego. Latem 2018 r. dowiedziała się o długach G. R. (1).

B. R. (1) mieszka na stałe w Niemczech, ma zadłużenie na ok. 30000 euro.

G. R. (1) zaciągał kredyty i pożyczki bez zgody żony. W 2016 r. zaciągnął kredyt na zakup samochodu. Zaciągnął również kredyt na zakup sprzętu domowego, z tego kredytu kupił powódce zamrażarkę i kupował jej żywność. Pomagał jej, gdy nie miała pracy, przekazał jej także 300 euro. G. R. (1) nie spłacał w terminie kredytów. Od 2017 r. prowadzone jest postępowanie egzekucyjne na rzecz nieustalonych wierzycieli. Wysokość zadłużenia wynosi ok. 80000 zł.

Mieszkanie w miejscowości J., w którym zamieszkiwali wspólnie, jest własnością gminy. Żadne z małżonków nie składało wniosku o upadłość konsumencką. B. R. (1) złożyła w Sądzie Okręgowym w Toruniu pozew o rozwód.

Dowód: okoliczności bezsporne, a nadto: odpis aktu małżeństwa- k. 8, umowa z dnia 24.05.2014 r. – k. 23, przesłuchanie B. R.-k.17-17v, przesłuchanie G. R. – k. 24v

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o okoliczności niesporne pomiędzy stronami, dokumenty znajdujące się w aktach sprawy oraz zeznania stron. Wiarygodność dokumentów nie była kwestionowana.

Zgodnie z art. 52 § 1 k.r.o. z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielenia majątkowej małżeńskiej. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego jednym z „ważnych powodów”, o którym mowa w tym przepisie, jest separacja faktyczna małżonków.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy daje asumpt do stwierdzenia, że od maja 2014 r. małżonkowie R. żyli w rozłączeniu- na co wskazują nie tylko okoliczności przedstawione przez strony podczas ich przesłuchania, lecz również umowa zwarta w dniu 24 maja 2014 r. dokonująca swego rodzaju rozliczeń finansowych pomiędzy nimi, również w zakresie kwestii dotyczących ich przyszłych zobowiązań. Powodem zawarcia tej umowy był fakt, że powódka wyjeżdżała do Niemiec z zamiarem pozostania tam już na stałe.

Mając powyższe na względzie Sąd ocenił, że od 2014 r. doszło pomiędzy stronami do faktycznej separacji, a czas jej trwania - 5 lat - daje podstawy do uznania, że zaistniała przesłanka „ważnych powodów” z art. 52 § 1 k.r.o.

Jednakże powódka żądała ustanowienia rozdzielenia majątkowej z datą wsteczną, tj. od dnia 24 maja 2014 r. Zgodnie z art. 52 § 2 k.r.o. rozdzielenie majątkowe powstaje z dniem wskazanym w wyroku, który ją ustanawia. W wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić ją z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu.

Odnosząc ten przepis do przedmiotowej sprawy, w ocenie Sądu sam fakt życia przez strony w separacji faktycznej nie daje podstaw do ustanowienia rozdzielenia majątkowej między nimi z datą wskazaną w pozwie.

Odwołując się ponownie do stanowiska Sądu Najwyższego, zgodnie z którym ustanowienie przez sąd rozdzielenia majątkowej między małżonkami z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa jest dopuszczalne w zasadzie tylko wtedy, gdy z powodu separacji faktycznej niemożliwe było już w tym dniu ich współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym (wyrok SN z dnia 11 grudnia 2008 r., sygn. akt II CSK 371/08, OSNC 2009/12/171), Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie nie zaszły okoliczności skutkujące niemożnością porozumienia się między stronami w zakresie zarządu majątkiem wspólnym od 24 maja 2014 r.

Przede wszystkim należy wskazać, że umowa pisemna zawarta przez strony w dniu 24 maja 2014 r. nie mogła i nie nadal nie może wywoływać skutków prawnych w zakresie ustroju majątkowego małżonków. Ustawodawca przewiduje bowiem wyłącznie dwa sposoby ustanowienia rozdzielenia majątkowej małżeńskiej w czasie trwania małżeństwa – umowne ustanowienie rozdzielenia, która to umowa musi mieć formę aktu notarialnego albo ustanowienie tej rozdzielenia przez sąd w formie wyroku.

Należy podkreślić, że strony mogły już w maju 2014 r. uregulować kwestie majątkowe w drodze umowy ustanawiającej rozdzielenia majątkową małżeńską zawartą przed notariuszem, na co pozwala art. 51 § 1 k.r.o. Ponadto z zeznań pozwanego wynika, że pomimo tego, że powódka od maja 2014 r. mieszkała w Niemczech, to jednak strony miały kontakt ze sobą, pozwany pomagał powódce rzeczowo i finansowo w okresie, gdy żyli w rozłączeniu. Powódka odwiedzała również synów mieszkających z pozwanym. W związku z powyższym strony miały możliwość uregulowania kwestii majątkowych również w kolejnych miesiącach i latach życia w rozłączeniu - czy to w drodze umowy zawartej przed notariuszem, czy też na drodze sądowej. Ponadto ustanawiając rozdzielenia majątkową pomiędzy małżonkami Sąd nie może tracić z pola widzenia praw wierzycieli, którzy w momencie udzielania pozwanemu kredytów i pożyczek wiedzieli, że pozostaje on w związku z małżeńskim.

Dlatego też Sąd ustanowił rozdzielenia majątkową między stronami z dniem wniesienia pozwu, tj. z dniem 3 lipca 2019 r. Należy w tym miejscu przytoczyć dwa postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2010 r. (sygn. akt V Cz 78/10, Legalis nr 402671) oraz z dnia 8 października 2014 r. (sygn. akt II CSK 55/14, Legalis nr 1182689), że wyrok ustanawiający rozdzielenia majątkową małżeńską z dniem późniejszym niż żądany przez powoda zawiera negatywne rozstrzygnięcie co do żądania ustanowienia rozdzielenia z datą wcześniejszą, bez potrzeby jednak oddalenia powództwa w tym zakresie, nie jest to bowiem orzekanie ponad żądanie.

W niniejszej sprawie Sąd podzielił stanowisko Sądu Najwyższego, że granice związania wyznaczone w art. 321 § 1 k.p.c. nie obejmują określonej w żądaniu powódki daty ustanowienia rozdzielenia majątkowej małżeńskiej i ustanowił rozdzielenia majątkową pomiędzy stronami z datą wniesienia pozwu, nie oddalając powództwa w zakresie daty wskazanej w pozwie.

Powódka w pozwie wniosła o obciążenie stron kosztami postępowania po połowie. W niniejszej sprawie pełnomocnik powódki nie wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. Zatem do kosztów postępowania należy opłata stała od pozwu w wysokości 200 zł uiszczona przez powódkę. Uwzględniając żądanie powódki, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki połowę opłaty stałej w wysokości 100 zł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c.